

Dit gevaar nu lijkt me bij het instructie-programma dat Proloog gisteravond in de Studio presenteerde, vrij gering. Het was een programma dat, naar het me voorkomt, het best-tot zijn recht zal komen voor de middenklasse van de middelbare scholen, de hogere klassen vanULO-scholen, en daarmee overeenkomende inrichtingen van onderwijs en dan liefst voor niet al te grote troepen. De samensteller en regisseur Ben Aerden had als thema gekozen de spanning tussen ouders en kinderen, de conflicten tussen de generaties: "Het ja van de vader is het nee van de zoon", zoals de dichter Jan Elemans zegt, "en daaruit ontstaat de dialoog der tijden".

Daar slaat ook de titel op; "Jij splijt mijn hart in tweeën", de woorden die koningin Gertrude haar zoon Hamlet toevoegt nadat deze Polonius, Gertrudes raadsheer heeft gedood, Aerden belichtte dit thema door middel van een zestal spelfragmenten, ontleend aan Anouihl, Molière, Frenkel Frank, Tennessee Williams, Goetz en Shakespeare. Deze fragmentarische opzet heeft zijn voor- en zijn nadelen. Het voordeel is dat de jeugd kan kennismaken met een zeer gevarieerde benadering van het onderwerp En dat er uiteenlopende stijlen en richtingen in gedemonstreerd kunnen worden.

Het nadeel is dat men noodzakelijkerwijs aan de oppervlakte moet blijven en dat nog al hoge eisen worden gesteld aan het aanpassingsvermogen van toeschouwers.

Deze opzet; vraagt ook ongemeen veel van de spelers. Zij moeten zich in de korstmogelijke tijd metamorfoserend in totaal uitlopende gestalten.

Over dat vermogen beschikken alleen de allergrootsten en daarover beschikt Proloog (nog) niet.

Men zag dan ook geslaagde en minder geslaagde taferelen, wat deels lag aan de acteurs, deels echter ook aan de keuze van de fragmenten, Minder geslaagd waren de fragmenten van Anouihl (gebrek aan sfeer en dramatische spanning) Dimitri Frenkel Frank (melodramatisch en onecht) en het fragment uit Hamlet dat te hoge eisen stelde zowel aan de spelers als aan het publiek.

Grote scènes waren het speelse fragment uit de "ingebeelde zieke", de tafelen uit de "Erfgename" en vooral het sterk gespeelde deel uit "De getatoeëerde roos" waarin Fien Berghegge bijzonder uitblonk als Serafine. Van de overige acteurs voldeed Ilona van Wijk heel goed in de meisjesrollen, Ben Aerden zelf speelde met wisselend succes de vaderrollen en Jowan Crabbendam, kersvers van de toneelacademie, was nog wat te schools om helemaal te overtuigen, Voor het overige muntte het programma uit door een goede technische verzorging (de costuums waren heel goed) en door goede smaak. Als ik het voor het zeggen had. (maar dat heb ik niet) zou ik het Shakespeare-fragment laten vervallen (het programma is dan toch nog lang genoeg), de verbindende teksten wat soepeler maken, meer rechtstreeks op en tot het publiek gericht en wat meer vermeldend van de achtergronden.

Dan het zeker zijn weg wel vinden. En waarschijnlijk ook wel zonder het rode potlood van de eigenwijze schoolmeester.

Jan Naaijens.

Kunstinleidende lessen:

Eindhovens Dagblad:

Proloog gaf, kunstinleidende les aan jeugd en onderwijzers.

Het duo Ilona van Wijk en Jowan Krabbendam heeft gisteravond laten zien hoe vol toewijding en met welk enthousiasme het de jeugd iets van toneel wil laten zien. Jeugdig publiek is geen makkelijk publiek, omdat het in alle illusies met de acteurs mee wil gaan, mits het echt is. (...)

Aan de hand van wat gisteravond - rol vast, met vaart en spontaniteit gepresteerd werd, lijken de kunstinleidende lessen dit seizoen een succes te worden.